

Dekret Predsednika Republike št. 235 z dne 21. novembra 2007

Pravilnik, ki spreminja in dopolnjuje DPR št. 249 z dne 24. junija 1998, ki obravnava

STATUT DIJAKINJ IN DIJAKOV nižje in višje srednje šole

1. člen – *Življenje šolske skupnosti*

1. Šola je kraj vzgoje in izobraževanja, kjer se dijak/inja uči, pridobiva znanje in razvija kritično mišljenje.
2. Šola je skupnost dialoga, raziskovanja, družbenega življenja, ki upošteva vrednote demokracije in si prizadeva za vsestransko rast posameznika. V njej vsakdo, v skladu s svojo vlogo, enakovredno prispeva k izoblikovanju državljske zavesti, k izvajanju pravice do učenja, k razvijanju posameznikovih sposobnosti ter k preseganju neenakosti, in to v skladu z načeli Ustave in Meddržavne konvencije o pravicah otrok, ki je bila podpisana v New Yorku dne 20. novembra 1989, ter v skladu s splošnimi načeli italijanske državne ureditve.
3. Šolska skupnost je sestavni del širše državne in družbene skupnosti. V sodelovanju z njo gradi svoje projekte in svoje vzgojno-izobraževalno delo na kvaliteti odnosov med učitelji in učenci. Osebnost mladega človeka razvija tudi s tem, da ga vzgaja k uzaveščenosti in k ovrednotenju lastne identitete, čuta odgovornosti in osebne avtonomije. Obenem pa si prizadeva za doseg kulturnih in poklicnih ciljev, ki so v skladu z razvojem znanosti in primerni za vključitev v aktivno življenje.
4. Življenje v šolski skupnosti temelji na svobodi izražanja, mišljenja in veroizpovedi, na medsebojnem spoštovanju vseh njenih članov, ne glede na njihovo starost in položaj, na odklanjanju kakršnihkoli ideoloških, socialnih in kulturnih pregrad.

2. člen - *Pravice*

1. Dijak ima pravico do kvalitetnega kulturnega in poklicnega izobraževanja, ki naj bi tudi prek poklicne orientacije spoštovalo in vrednotilo posameznikovo identiteto in bilo odprto do idejnega pluralizma. Šola zasleduje kontinuiteto v izobraževanju in upošteva interese dijakov. V ta namen nudi primerne informacije, dijakom pa dopušča možnost izražanja potreb, razvijanja prosto izbranih tem in uresničevanja avtonomnih pobud.
2. Šolska skupnost spodbuja solidarnost med svojimi člani in ščiti dijakovo pravico do zasebnosti.
3. Dijak ima pravico, da je seznanjen z odločitvami in pravili, ki urejajo šolsko življenje.
4. Dijak ima pravico, da se aktivno in odgovorno udeležuje šolskega življenja. Pri načrtovanju in določanju didaktičnih smotrov, organizaciji šolskega življenja, kriterijih ocenjevanja ter izbiri učbenikov in didaktičnega materiala, to se pravi pri izbirah, ki so v pristojnosti ravnatelja in profesorjev, vzpostavljajo slednji z dijaki konstruktiven dialog po postopku, ki ga določa šolski pravilnik. Dijak ima tudi pravico do javne in pravočasne ocene. Tako se sproži proces samovrednotenja, ki dijaku omogoči, da spozna svoje trdne in šibke točke ter izboljša svoj šolski uspeh.
5. V primerih, ko bi določena odločitev pomembno vplivala na organizacijo šolskega življenja, se lahko vodstvo višje srednje šole posvetuje z dijaki, tudi na njihovo pobudo. Tako so lahko v podobnih primerih in pod istimi pogoji poklicani na posvet dijaki nižje srednje šole ali pa njihovi starši.
6. Dijaki imajo pravico do svobode izobraževanja in samostojno izbirajo med dopolnilnimi kurikularnimi dejavnostmi in izbirnimi dodatnimi dejavnostmi, ki jih nudi šola. Didaktične kurikularne dejavnosti in izbirne dodatne dejavnosti upoštevajo tempo dožemanja in življenjske potrebe dijakov.

7. Tuji dijaki imajo pravico do spoštovanja kulture in vere skupnosti, ki ji pripadajo. Šola spodbuja in podpira pobude, namenjene sprejemanju in zaščiti njihovega jezika in kulture ter uresničevanju medkulturnih dejavnosti.
8. Šola se obvezuje, da bo postopoma uresničevala pogoje ki naj zagotovijo:
 - a) ugodno okolje za celovito osebno rast in kakovostne učno-vzgojne storitve;
 - b) dodatno in dopolnilno izobraževalno ponudbo, tudi s podpiranjem pobud, ki jih dijaki in njihove organizacije samostojno izvajajo;
 - c) stvarne pobude za odpravljanje zaostankov in neenakosti ter za preprečevanje in zmanjševanje šolskega osipa;
 - d) zdrave in varne prostore, ki morajo biti primerni za vse dijake, tudi za tiste s posebnimi potrebami;
 - e) primerno tehnološko opremo;
 - f) storitve, ki spodbujajo in negujejo skrb za zdravje ter nudijo psihološko pomoč;
9. Šola v svojem pravilniku jamči in ureja pravico dijakov do sestankov in zborovanj, in to na ravni razreda, oddelka in zavoda.
10. Šolski pravilnik jamči in ureja pravico do združevanja ter pravico posameznih dijakov ali dijaških organizacij do izvajanja pobud v sklopu višje srednje šole. Dijakom in njihovim organizacijam omogoči tudi uporabo prostorov. Poleg tega spodbuja ohranjanje stikov z bivšimi dijaki in njihovimi organizacijami.

3. člen *Dolžnosti dijakov*

1. Dijaki so dolžni redno obiskovati pouk in stalno izpolnjevati učne obveznosti.
2. Dijaki so dolžni izkazovati ravnatelju, profesorjem, neučnemu osebju in svojim sošolcem takšno, tudi formalno spoštovanje kot ga zahtevajo tudi zase.
3. Pri uveljavljanju pravic in izpolnjevanju dolžnosti se so dijaki dolžni obnašati korektno, v skladu z načeli 1. člena.
4. Dijaki so dolžni spoštovati organizacijske in varnostne ukrepe, ki jih določa pravilnik posameznega zavoda.
5. Dijaki morajo na primeren način uporabljati šolske strukture, stroje in didaktične pripomočke ter se v šoli obnašati tako, da ne poškodujejo šolske lastnine.
6. Dijaki so soodgovorni pri ustvarjanju prijetnega šolskega okolja in skrbijo zanj, saj je pomemben dejavnik kakovosti šolskega življenja.

4. člen - *Disciplina*

1. Posamezni šolski pravilniki določajo, katero ravnanje se lahko obravnava kot disciplinski prekršek, z ozirom na dolžnosti, ki so navedene v 3. členu, na korektne odnose v šolski skupnosti in na specifične razmere vsake šole. Pravilnik določa tudi ustrezne kazni in organe, ki so pristojni, da jih izvajajo, in postopek izvajanja po kriterijih, ki jih bomo kasneje navedli.
2. Disciplinski ukrepi imajo vzgojni namen in težijo k utrjevanju čuta odgovornosti dijakov in k ponovni vzpostavitvi primernih odnosov v šolski skupnosti **ter k rehabilitaciji učenca z dejavnostmi, ki imajo socialni in kulturni pomen in so na splošno v korist šolske skupnosti.**
3. Disciplinska odgovornost je osebna. Nihče ne sme biti kaznovan, če mu ni bila prej dana možnost, da pojasni svoje razloge. Noben disciplinski prekršek, povezan z vedenjem, ne sme vplivati na oceno.
4. Svobodno izražanje mnenja, v primerni obliki in brez žaljenja drugih, ne sme biti v nobenem primeru posredno ali neposredno kaznovano.
5. Kazni so vedno začasne, sorazmerne s prekrškom, **izvedene po principu**

postopnosti in po možnosti usmerjene k popravilu škode. Upoštevati morajo dijakove osebne razmere, **težavnost vedenjskih izgredev in nastalih posledic**. Dijak ima vedno možnost, da kazen zamenja z delom v prid šolske skupnosti.

6. **Razredni svet sklepa o sankcijah in ukrepih, ki predvidevajo izključitev iz šole. Zavodski svet pa sklepa o sankcijah in ukrepih, ki predvidevajo izključitev preko petnajst dni in/ali o tem, če bo ali ne dijak pripuščen k zaključnemu Državnemu izpitu.**
7. Začasna izključitev dijaka iz šolske skupnosti je mogoča le, če so disciplinski prekrški hudi ali se ponavljajo, v nobenem primeru pa ne sme trajati več kot petnajst dni.
8. **Potrebno je, da se v času izključitve, ki ne presega 15 dni, vzdržujejo stiki z dijakom in njegovimi starši, in se tako omogoča njegova ponovna vključitev v šolsko skupnost. V obdobju izključitve preko 15 dni šola načrtuje v sodelovanju z družino in po možnosti tudi s socialno službo in sodno oblastjo potek vzgojne rehabilitacije, ki naj bi težila k osveščanju in po možnosti k ponovni vključitvi v šolsko skupnost.**
9. Odstranitev dijaka iz šolske skupnosti je možna tudi, če je zagrešil kaznivo dejanje, ki **žali dostojanstvo in krši človeško spoštovanje**, ali ogrozil varnost ljudi. V takih primerih, **brez upoštevana omejitve navedene v 7.členu**, je dolžina izključitve sorazmerna s težo kaznivega dejanja oziroma s trajanjem nevarnosti. Določila 8. odstavka se upoštevajo v mejah možnosti.

9.bis V zvezi s primeri, navedenimi v 9.členu, predvideva sankcija, če je ponovna in hitra reintegracija dijaka v šolsko skupnost nemogoča zaradi recidive hudih nasilnih dejanj, ali dejanj, ki ogrožajo varnost družbe izključitev iz šolske skupnosti in izključitev iz zaključnega ocenjevanja ali prepoved opravljanja zaključnega Državnega izpita, v manj resnih primerih, pa izključitev do zaključka šolskega leta.

9. – ter Disciplinski ukrepi navedeni v 6. in naslednjih členih se izvajajo samo po preverjanju, da obstajajo konkretni in dejanski podatki, iz katerih je razvidno, da je obtoženi dijak resnično odgovoren za disciplinski prekršek.

10. V primeru, da bi sodne oblasti, socialna služba ali objektivne razmere družine ali dijaka samega odsvetovale ponovno vključitev v isto šolsko skupnost, je možen tudi med šolskim letom vpis na drugo šolo..
11. Za disciplinske prekrške storjene med izpitom, je pristojna izpitna komisija. Enake sankcije veljajo tudi za zunanje kandidate.

5. člen - Prizivi

1. Proti disciplinskim ukrepom je dovoljen priziv, ki ga lahko naredi **vsak, ki ima interes, in sicer** v roku petnajstih dni po prejetju obvestila o odrejeni kazni. Priziv je naslovljen na za to določen notranji jamstveni organ, ki ga ustanavlja in ureja šolski pravilnik. V tem organu, **ki izda svoj sklep v teku desetih dni, mora biti prisoten na višji srednji šoli vsaj en predstavnik dijakov, na srednji šoli pa vsaj en predstavnik staršev. Praviloma sestavljajo ta organ profesor, ki ga izbere Zavodski svet, na višji srednji šoli izvoljeni zastopnik dijakov in izvoljeni predstavnik staršev, na nižji srednji šoli pa dva izvoljena predstavnika staršev. Vodi ga ravnatelj.**
2. Jamstveni organ, naveden v 1. odstavku, odloča na zahtevo dijakov višje srednje šole ali druge zainteresirane osebe, tudi o sporih, ki so pri izvajanju tega pravilnika nastali v sklopu šole.
3. Deželnemu šolskemu ravnatelju, ali osebi, ki jo on pooblašča, pripada dokončna

odločitev glede pritožb ki jih vložijo višješolski dijaki ali druge zainteresirane osebe proti kršitvam tega pravilnika, vključno s kršitvami ki jih lahko vsebujejo pravilniki posameznih šol. **Deželni šolski ravnatelj odloča na podlagi obvezujočega mnenja posebnega jamstvenega organa na deželni ravni. Za višje srednje šole sestavljajo tega dva dijaka, ki ju določi pokrajinska konzulta dijakov, ter trije profesorji in en predstavnik staršev, ki so izbrani v sklopu deželne šolske skupnosti. Predseduje mu Deželni šolski ravnatelj ali njegov namestnik. Za nižje srednje šole sta v jamstveni organ namesto dijakov imenovana še dva predstavnika staršev.**

4. **Deželni jamstveni organ preveri pravilno izvajanje zakonskih določil in pravilnikov ter opravlja svojo preiskovalno dejavnost izključno na podlagi pregleda in proučevanja obstoječe dokumentacije ali morebitnih pisnih pričevanj, ki jih posreduje Uprava ali oseba, ki je sprožila priziv.**
5. **Deželni jamstveni organ izda mnenje, o katerem se govori v 4.odstavku, v neodložljivem roku 30 dni. V primeru, da je rok iztekel in da ni bilo mnenje sporočeno, ali da ni organ, naveden v 3.odstavku, predstavil zahtevo po preiskovanju, lahko Deželni šolski ravnatelj odloči samostojno, ne da bi čakal na mnenje. Upošteva se, kar je odrejeno v 16.členu, 4.odstavku zakona št. 421 z dne 7.avgusta 1990.**
6. **Vsak Deželni urad z ustreznim aktom določi najprikladnejše oblike imenovanja komponente, ki jo v sklopu deželnega jamstvenega organa sestavljajo profesorji in starši, z namenom, da zagotavlja njegovo stalno in učinkovito delovanje.**
7. **Mandatna doba jamstvenega organa, navedenega v 3.odstavku, traja dve šolski leti.**

6. člen - *Sklepna navodila*

1. Šolski pravilnik in listina šolskih storitev, predvidena v obstoječih določilih se sprejmeta ali spremenita po posvetu z dijaki višje srednje šole oziroma s starši dijakov nižje srednje šole.
2. Izvod tega pravilnika in izvod temeljnih dokumentov šole dobijo dijaki ob vpisu.
3. Črtano je III. poglavje I. dela Kraljevega odloka št. 653 z dne 4. maja 1925.

Ta odlok, opremljen z državnim žigom, bo vključen v Uradno zbirko normativnih aktov Italijanske republike. Vsi tisti, ki jih zadeva, ga morajo spoštovati in skrbeti, da se izvaja.

V Rimu, dne 21.november 2007

NAPOLITANO

Ministrski predsednik PRODI

Minister za šolstvo FIORONI